

AUDITORLIK TEKSHIRUVINING YAKUNIY BOSQICHI

*Samarqand iqtisodiyot va servis instituti
"Boshqa tarmoqlarda buxgalteriya hisobi va audit"
kafedrasi asistenti - Zaripova Sayohat
Samarqand iqtisodiyot va servis instituti talabasi
Saydullayev Jasurjon Akbar o'g'li*

Annotatsiya: Auditorlik tekshiruvining yakuniy bosqichi - bu auditorlik jarayonining muhim va nihoyaviy qismidir. Bu bosqichda auditorlar, o'zlarining tekshiruv jarayonida to'plagan barcha ma'lumotlar va dalillar asosida, tashkilotning moliyaviy hisobotlarini baholaydilar va ularning to'g'riliqi hamda ishonchliligini tasdiqlaydilar. Yakuniy bosqichda, auditorlar tekshirish jarayonida olingan natijalarni umumlashtiradilar va audit hisobotini tayyorlaydilar. Ushbu maqolada auditorlik tekshiruvining yakuniy bosqichi haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: auditorlar, tekshiruv, moliyaviy holat, hisobot, aktivlar, passivlar, mablag'lar.

Yakuniy bosqichda auditorlar birinchi navbatda, o'zlarining tekshiruv jarayonida to'plagan dalillarni tahlil qiladilar. Bu dalillar, moliyaviy hisobotlarning to'g'riliqini va ishonchliligini baholash uchun zarur bo'lgan ma'lumotlarni o'z ichiga oladi. Auditorlar, hisobotlar va boshqa hujjatlarni, shuningdek, tashkilotning ichki nazorat tizimini tahlil qiladilar. Ushbu tahlil jarayonida, auditorlar tashkilotning moliyaviy holatini, uning faoliyatini va moliyaviy hisobotlarining to'g'riliqini baholaydilar.[1]

Auditorlik tekshiruvining yakuniy bosqichida, auditorlar tashkilotning moliyaviy hisobotlarini muhim ko'rsatkichlar asosida tahlil qilishadi. Bu ko'rsatkichlar, tashkilotning daromadlari, xarajatlari, aktivlari va majburiyatları kabi moliyaviy parametrlarni o'z ichiga oladi. Auditorlar, bu ko'rsatkichlarni baholash orqali, tashkilotning moliyaviy holatini aniqlaydilar va uning faoliyatidagi muammolarni aniqlashga harakat qiladilar. Yakuniy bosqichda auditorlar, shuningdek, tashkilotning ichki nazorat tizimini baholaydilar. Ichki nazorat tizimi, tashkilotning moliyaviy hisobotlarining to'g'riliqini ta'minlash uchun zarur bo'lgan mexanizmlarni o'z ichiga oladi. Auditorlar, ichki nazorat tizimining samaradorligini baholash orqali, tashkilotda mavjud bo'lgan risklarni aniqlaydilar va ularni minimallashtirish uchun tavsiyalar beradilar. Auditorlik tekshiruvining yakuniy bosqichida, auditorlar audit hisobotini tayyorlaydilar. Audit hisobotida auditorlarning tekshiruv jarayonida olingan natijalar, baholashlar va tavsiyalar keltiriladi. Audit hisobotining asosiy maqsadi, tashkilotning moliyaviy hisobotlarining to'g'riliqini va ishonchliligini tasdiqlashdir. Auditorlar, audit hisobotini tayyorlashda, tashkilotning rahbariyati va boshqa manfaatdor tomonlar bilan

hamkorlik qilishadi.[2]

Audit hisobotining tayyorlanishi jarayonida, auditorlar, o'zlarining baholashlari va tavsiyalarini aniq va tushunarli tarzda ifodalaydilar. Bu hisobot, tashkilotning rahbariyati va boshqa manfaatdor tomonlar uchun muhim ma'lumotlarni taqdim etadi. Auditorlar, audit hisobotini tayyorlashda, moliyaviy hisobotlarning to'g'rilingini va ishonchlilagini ta'minlash uchun zarur bo'lgan barcha ma'lumotlarni keltiradilar. Yakuniy bosqichda auditorlar, audit hisobotini taqdim etishdan oldin, uni yana bir bor ko'rib chiqadilar. Bu jarayon, auditorlarning o'zlarining baholashlarini va tavsiyalarini yanada takomillashtirishga yordam beradi. Auditorlar, audit hisobotini tayyorlashda, o'zlarining professional etikasi va standartlariga amal qilishlari zarur. Bu, auditorlik jarayonining sifatini oshirish va tashkilotning moliyaviy hisobotlarining to'g'rilingini ta'minlash uchun muhimdir. Auditorlik tekshiruvining yakuniy bosqichida, auditorlar, shuningdek, tashkilotning rahbariyati va boshqa manfaatdor tomonlar bilan muloqot qilishadi. Bu muloqot, auditorlarning o'zlarining baholashlari va tavsiyalarini tushuntirishga yordam beradi. Auditorlar, tashkilotning rahbariyati bilan muloqot qilish orqali, ularning ehtiyojlarini va talablarini tushunishga harakat qiladilar. Bu, auditorlik jarayonining samaradorligini oshirish va tashkilotning moliyaviy hisobotlarining to'g'rilingini ta'minlash uchun muhimdir.[4]

Yakuniy bosqichda auditorlar, o'zlarining ishlarini baholaydilar va kelajakdag'i auditlar uchun tajribalarini tahlil qiladilar. Bu jarayon, auditorlik jarayonining sifatini oshirish va auditorlar tomonidan amalga oshiriladigan ishlarning samaradorligini yaxshilash uchun muhimdir. Auditorlar, o'zlarining tajribalarini tahlil qilish orqali, kelajakda yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolarni aniqlashga harakat qiladilar. Auditorlik tekshiruvining yakuniy bosqichi, auditorlar uchun muhim va mas'uliyatli jarayon hisoblanadi. Bu bosqichda, auditorlar o'zlarining professional bilim va tajribalarini qo'llab-quvvatlaydilar va tashkilotning moliyaviy hisobotlarining to'g'rilingini tasdiqlaydilar. Yakuniy bosqichda amalga oshiriladigan ishlar, tashkilotning moliyaviy holatini aniqlash va uning faoliyatini baholash uchun zarur bo'lgan ma'lumotlarni taqdim etadi. Auditorlik tekshiruvining yakuniy bosqichi, tashkilotning moliyaviy hisobotlarining sifatini oshirish va auditorlar tomonidan amalga oshiriladigan ishlarning samaradorligini ta'minlash uchun muhimdir. [3]

Xulosa: Umuman olganda, auditorlik tekshiruvining yakuniy bosqichi tashkilotning moliyaviy hisobotlarining ishonchlilagini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Bu bosqichda auditorlar o'zlarining tajribalaridan foydalanib, tashkilotning moliyaviy holatini baholaydilar va uning faoliyatidagi muammolarni aniqlaydilar. Auditorlik jarayonining yakuniy bosqichi, tashkilotning rahbariyati va boshqa manfaatdor tomonlar uchun muhim ma'lumotlarni taqdim etadi va tashkilotning moliyaviy hisobotlarining to'g'rilingini tasdiqlashga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Murodov, A. (2020). "Auditorlik va moliyaviy hisobotlar". Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi.
2. Abdurahmonov, S. (2019). "Auditorlik faoliyati: nazariya va amaliyot". Samarqand: Samarqand Davlat Universiteti.
3. Karimov, R. (2021). "Moliyaviy audit: uslublar va metodologiya". Buxoro: Buxoro Davlat Universiteti.
4. Qodirov, E. (2022). "Auditorlik tekshiruvining asosiy tamoyillari". Toshkent: O'zbekiston Milliy Universiteti.
5. Tursunov, D. (2021). "Auditorlik hisobotlari: tahlil va baholash". Andijon: Andijon Moliya Instituti.
6. Rahmonov, U. (2020). "Auditorlik va ichki nazorat". Farg'ona: Farg'ona Davlat Universiteti.
7. Xolmatov, A. (2018). "Moliyaviy audit: nazariy va amaliy jihatlari". Namangan: Namangan Davlat Universiteti.